

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 922 -0 /2017
Érkezett:	2017 APR 04.
Példány:	1
Melléklet:	14 db
Kezelőiroda:	

BALASSAGYARMATI JÁRÁSBÍRÓSÁG

Kezdőirat száma: Gombár Géza

MÁRC 24

gyűjtés módja: személyesen/ elektronikus/ átadott/ elektronikus/

Példány: 1 Melléklet: 6

Ügyszám: B 327/2016/9

tárgy: alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] az Alaptörvény 24.cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Balassagyarmati Törvényszék 2017. február 6. napján kelt, 4.Bf.238/2016/7. számú végzésének, valamint e végzéssel felülvizsgált, a Balassagyarmati Járásbíróság által 2016. november 11. napján hozott, 23.B.327/2016/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvény II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, valamint IX. cikk (4) bekezdését.

A Balassagyarmati Törvényszék fenti számú végzését 2017. február 23. napján vettem át. Az ügyben felülvizsgálat, perújítás, jogorvoslat a törvényesség érdekében nincs folyamatban.

Indítványozom, hogy az Abtv. 58. § (2) bekezdése alapján együttes vizsgálat és elbírálás végett rendelje el a Balassagyarmati Törvényszék 2017. február 15. napján kelt, 13.Bf.192/2016/5. számú végzése, valamint e végzéssel felülvizsgált, a Balassagyarmati Járásbíróság 2016. szeptember 21. napján hozott 23.B.262/2016/2. számú végzése ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz egyesítését, mivel azok tárgya egymással összefügg.

A sérelmezett tényállítások ugyanabban a polgári perben, ugyanazon személy által, ugyanannak a sértettnek a sérelmére hangzottak el, 2 különböző periratban. A büntetőeljárás megszüntetésének az indokai, valamint a megsértett alapjog ugyanaz.

Indokolásul az alábbiakat adom elő:

[redacted] 2014. december 15-én, majd 2015. január 23-án kért kölcsön feleségemtől, dr. [redacted] összesen 406.150.- Ft-ot azzal, hogy a kölcsön összegét áruvásárlásra és egyéb kiadásokra kívánja felhasználni a cégénél, az [redacted] nélnél [redacted].

Megállapodtak abban, hogy a kölcsönösszeget [redacted] évi 30 % ügyleti kamattal visszafizeti, miheyst a kölcsönösszegeből vásárolt géprongyot az [redacted] értékesíti és a vételár az [redacted] részére megfizetésre kerül (előreláthatólag 3 hónapon belül).

A feleségem a kölcsön összegét nekem adta át. Az áru ellenértékét én fizettem ki, a számla [redacted] cége nevére került kiállításra.

██████████ kérésére a kölcsön visszafizetésének a határideje többször módosításra került, melynek végső határidejét a felek 2015. december 31. napjában határoztak meg. ██████████ a 2015. június 30-ig járó kamatot rendezte, e címen 60.000.- Ft-ot adott át a feleségemnek.

A kölcsön visszafizetésére megállapított végső határidő eredménytelen elteltét követően a feleségem fizetési meghagyás kibocsátását kérte a közjegyzőtől ██████████ I. r. és az ██████████ II. r. kötelezettel szemben. A fizetési meghagyásos eljárás a kötelezettek ellentmondása folytán perré alakult.

██████████ a keresetlevélre tett - P.20.162/2016/6. számon iktatott - nyilatkozatában elismerte, hogy a keresetlevélben hivatkozott 2 számla ellenértékét én fizettem ki, bár nem kölcsön, hanem vagyoni hozzájárulás címén. A beadványában állította, hogy az általam kifizetett 2 számlán szereplő összeg ellenértékét úgy rendeztük, hogy ő a megvásárolt rongyokat kisebb kiszerezésbe átsomagolta, és emlékei szerint 2015. tavaszán (február-március) átadta nekem. Hárman pakoltuk fel arra a teherautóra, amivel én jöttem a rimóci telephelyre, és amely teherautó korábban ██████████ egyik cége, a ██████████ tulajdona volt. Állítása szerint a rakományt felpakoltuk, elmentem vele és értékesíttem.

██████████ a fenti tényállítást a P.20.162/2016/19. számon iktatott, 2016. augusztus 19. napján kelt beadványában megismételte:

"Megbízhatatlansága miatt azonban végül úgy gondoltam, hogy mégsem lenne jó, hogy a bt-ben tag legyen, ezért az általa kifizetett két számla értékét meghaladó piaci értékű, bálázott rongy átadásával egyenlítettem.

... A felperes férje ezzel az autóval jött Rimócra, a ██████████ be, és vele együtt pakoltam fel a bebálázott árut. ██████████ ezzel elhajtott. Hogy hová vitte, kinek adta el, mit csinált a pénzzel, erről hogyan számolt be a felperesnek, nem tudom, de az biztos, hogy én ██████████ ak a feldolgozott bálázott ronggyal visszafizettem a két, általa kifizetett számla értékét."

E tényállítás, azon túlmenően, hogy valótlan, tudatosan hamis: A nyilatkozatban hivatkozott ██████████ forgalmi rendszámú Volkswagen LT 2.8 TDI tehergépkocsit édesapám, ██████████ vásárolta meg árverésen, 2015.04.08. napján. A tehergépkocsi forgalomba helyezésére 2015. április 30-án került sor. Erre a tehergépkocsira 2015. február-márciusában - tehát 2 hónappal korábban - a megvásárolt és kisebb kiszerezésbe csomagolt rongyokat nem pakolhattuk fel.

E tényállítás valótlanságát támasztja alá a Balassagyarmati Járásbíróság 4.P.20.162/2016/38. sz. ítélete is: a Balassagyarmati Járásbíróság a feleségem keresetének ██████████ vonatkozásában teljes egészében helyt adott, és kötelezte a 406.150.- Ft tőke, 2015. július 1. napja és 2015. december 31. napja közötti időszakra vonatkozóan 60.000.- Ft ügyleti kamat, valamint 2016. január 1. napjától a törvényes késedelmi kamat megfizetésére. Az ítélet még nem jogerős.

██████████ a fent hivatkozott valótlan tényállítások alátámasztására a következőket írta ugyanabban a beadványában:

"Mind már előadtam, én a felperes férjével voltam hosszú ideig 'sokrétű, színes', erkölcsileg nem mindig dicsérendő kapcsolatban. E kapcsolat során a felperes férje nekem nagyon sok mindent mesélt családi életükről. Ha tetszik ez a felperesnek, ha nem, így van. Tudomásom van a felperes férje elleni eljárásokról, az ő elmondásából a családi cirkuszokról, amiket ha kell és szükséges, az eljárás során bizonyítani lehet. Meg lehet tudni, hogy most van-e jogosítványa, illetve tiltott-e már őt el bármely hatóság közúti járművezetéstől és milyen okból.

Ezeket csupán kérdésként fogalmazom meg, noha konkrét ismeretekkel is rendelkezem, azért, hogy felperesnek eszébe ne jusson még egyszer ellenem büntetőeljárást, vagy sérelemdíj megfizetése iránti polgári peres eljárást indítani."

E körben tett tényállításai öncélúak, a per eldöntése szempontjából semmilyen relevanciával nem bírnak.

ellen a korábban, 2016. június 3. napján tett feljelentésemet P.20.162/2016/19. számon iktatott, 2016. augusztus 19. napján kelt beadványában tett tényállításaira tekintettel kiegészítettem azzal, hogy a Balassagyarmati Járásbíróság büntetőjogi felelősségét aljas célból, folytatólagosan elkövetett rágalmozás vétsége miatt állapítsa meg. Egyúttal feljelentést tettem ismeretlen tettes ellen, társtettségben, alias célból, folytatólagosan elkövetett rágalmozás vétsége miatt, figyelemmel arra, hogy a beadványait nem maga írja, hanem mással íratja.

A Balassagyarmati Járásbíróság a feljelentés alapján indult büntetőeljárást 2016. szeptember 21. napján kelt, 23.B.262/2016/2. számú végzésével, a feljelentés-kiegészítés alapján indult, új ügyként lajstromozott büntetőeljárást 2016. november 11. napján kelt, 23.B.327/2016/2. számú végzésével szüntette meg.

A Balassagyarmati Járásbíróság 2016. november 11. napján kelt, 23.B.327/2016/2. számú végzésének indokolása szerint:

"A bíróság megvizsgálta a polgári peres eljárás iratait. A korábbi, 2016. május 5-ei beadványból kitűnően az alperesi védekezés e körben arra irányult, hogy a vádlott a felperes férjével, azaz a magánvádlóval állt üzleti kapcsolatban, a sérelmezett bekezdés hivatkozása szerint a magánvádló életmódja, valamint a felperes és férje közötti viszony, kommunikáció kétségessé, hiteltelenné teszi a felperesi keresetet. A vádlott lényegében ezen kijelentéseit ismételte meg a későbbi, 2016. augusztus 23. napján előterjesztett beadványában, mikor is ismételten a felperes és felesége közötti családi problémákra utal.

Nem valósít meg bűncselekményt a hatóság előtt folyamatban lévő eljárásban az ügyfél által az őt megillető jogok keretei között az ügy tárgyával, és az abban érintett személlyel összefüggésben, az ügy tisztázása érdekében tett - gyalázkodástól, becsmérléstől mentes - tényállítása akkor sem, ha a becsület csorbítására objektíve alkalmas.

A bíróság megállapította, hogy a magánvádló, mint a felperes férje a polgári perben érintett. A beadvány sérelmezett bekezdése nem kapcsolódik szorosan az eljárás tárgyához, azonban azon alperesi védekezés körében került előterjesztésre, mellyel a vádlott a felperesi kereset hiteltelenségére utal, a magánvádló és felesége közötti családi kapcsolatra ezzel összefüggésben hivatkozik. A sérelmezett kijelentések egyebekben gyalázkodástól és becsmérléstől mentesek, így jogellenesség hiányában a rágalmozás törvényi tényállása nem állapítható meg."

A Balassagyarmati Járásbíróság fent hivatkozott végzésével szemben fellebbezést terjesztettem elő.

A Balassagyarmati Törvényszék 2017. február 6 napján kelt, 4.Bf.238/2016/7. számú végzésével a Balassagyarmati Járásbíróság 2016. november 11. napján kelt, 23.B.327/2016/2. számú végzését helybenhagyta. A végzés indokolása szerint az elsőfokú bíróság a csatolt iratok és nyilatkozatok alapján helyesen állapította meg, hogy a sérelmezett megnyilvánulások a polgári perben az ügy tárgyával, azzal összefüggésben keletkeztek, mégpedig azért, hogy az álláspontját kifejthesse a per tárgyával kapcsolatban. Mivel ezek a nyilatkozatok gyalázkodástól és becsmérléstől mentesek, és szükségesek a polgári perben, ezért nem valósították meg a Btk. 226.§ (1) és (2) bekezdés a) pontja szerinti rágalmozás vétségét.

Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

VI. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.

IX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(4) A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

A Btk. érintett rendelkezései:

226. § (1) Aki valakiről más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít, híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

229. § (1) A 226-228. §-ban meghatározott bűncselekmény miatt nem büntethető az elkövető, ha a becsület csorbítására alkalmas tény valóban bizonyul.

(2) A valóság bizonyításának akkor van helye, ha a tény állítását, híresztelését, illetve az arra közvetlenül utaló kifejezés használatát a közérdek vagy bárkinek a jogos érdeke indokolta.

A Ptk. érintett rendelkezései:

1:3. § [A jóhiszeműség és tisztesség elve]

(1) A jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően kötelesek eljárni.

A Pp. érintett rendelkezései:

8. § (1) A bíróság köteles biztosítani, hogy a felek és a per többi résztvevője jogukat rendeltetésszerűen gyakorolják és perbeli kötelességeiknek eleget tegyenek.

(2) A bíróság köteles megakadályozni minden olyan eljárást, cselekményt vagy egyéb magatartást, amely a jóhiszemű joggyakorlás követelményével ellentétes, így azt, amely a per elhúzására irányul, vagy erre vezethet. A bíróság a feleket a perbeli jogok jóhiszemű gyakorlására figyelmeztetni köteles. A figyelmeztetésnek ki kell terjednie a rosszhiszemű pervitel következményeire is.

(3) A bíróság pénzbírsággal (120. §) sújtja azt a felet vagy képviselőt, aki akár a tárgyaláson, akár valamely periratban jobb tudomása ellenére vagy nagyfokú gondatlanságból:

a) az ügyre vonatkozó oly tényt állított, amelyről bebizonyult, hogy valótlan, vagy az ügyre

tartozó oly tényt tagadott, amelyről bebizonyult, hogy igaz,

b) olyan tényt elhallgatott, amelyről tudnia kellett, hogy a per eldöntése céljából jelentős, vagy

c) nyilvánvalóan alaptalanul hivatkozott valamely bizonyítékra.

Az 1/2015. (I. 16.) AB határozat szerint:

"[31] Az Alaptörvény II. cikke kimondja, hogy az emberi méltóság sérthetetlen, míg a VI. cikkben külön nevesítve említi, hogy mindenkinek joga van a jó hírnevének tiszteletben tartására. Az I. cikkben szerepel, hogy az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani, annak védelme az állam kötelessége. Alapvető jog korlátozására pedig csak más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a szükségesség, arányosság és az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával kerülhet sor.

[32] A véleménynyilvánítás szabadsága szintén az Alaptörvényben rögzített alapjog, mely a IX. cikk értelmében mindenki számára biztosított. Mint alapvető jog, korlátozására az Alaptörvény I. cikkében rögzített módon kerülhet sor; tehát más alapvető jog érvényesülése, vagy alkotmányos érték védelme céljából, a szükségesség, arányosság megtartásával, a másik alapvető jog lényeges tartalmára tekintettel történhet. Az emberi méltósághoz való jog azonban nem egyszerű versengő alapjogként szerepel, hanem azt az Alaptörvény IV. módosítása értelmében, mintegy kiemelten védett alapjogot a véleménynyilvánítás elé helyezve kimondja, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére."

A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat szerint:

"...A büntetőjogi szabályozás alkotmányossági vizsgálatánál különösen hangsúlyos az, hogy a becsület csorbitására alkalmas tény valótlanúsága a bűncselekménynek nem tényállási eleme, így a való és valótlan tény közlése egyaránt bűncselekménynek minősül. A bűnösség megállapításához nem szükséges a tény valótlanúságának tudata, ezért a tény valóságában való tévedés büntetőjogilag közömbös. Ugyancsak közömbös a bűncselekmény megvalósulása szempontjából az elkövető „jó- vagy rosszhiszeműsége”, a tény valóságáról való meggyőződés tekintetében tanúsított gondossága vagy gondatlansága. Sem a kellően körültekintő eljárás, sem a „jóhiszemű” tévedés nem mentesíti az elkövetőt a büntetőjogi felelősség alól.

Önmagában sem a tény valósága, sem a tényközlés közérdekű célja vagy méltányolható motívuma nem zárja ki a magatartás jogellenességét. A Btk. 232. § (éppúgy mint a 179. §) azt a felfogást tükrözi, hogy a tények közlésének szabadsága főszabályként nem terjed ki a becsületsértésre objektíve alkalmas tényekre, mégha azok meg is felelnek a valóságnak; ... Ilyen tényközlés esetén a bűncselekmény megvalósul függetlenül attól, hogy az elkövetőt milyen cél és motívum vezette.

A büntetőjog elfogadja, hogy a valós tények közlésének pozitív célja és méltányolható motívuma (közérdek vagy jogos magánérdek) indokolatlanná teheti a megbüntetést. A cél és a motívum azonban nem közvetlenül, hanem csupán közvetve, a valóságbizonyítás megengedhetőségének kérdésében való hatósági döntésen és a bizonyítás sikerén keresztül befolyásolja az elkövető büntethetőségét. A Btk. 234. § (4) bekezdésben (a rágalmazás tekintetében a 182. §-ban) szabályozott büntethetőséget kizáró ok, a valóság bizonyításának intézménye játszotta kezdettől fogva azt a szerepet, hogy ellensúlyozza a becsület csorbitására alkalmas, igaz tények közlésének büntetőjogi tilalmát azon kivételes esetekben, amikor az ilyen tények közlését a közérdek vagy bárki jogos érdeke indokolhatja. ...

Az Alkotmány a véleménynyilvánítási szabadság megfogalmazásánál nem tesz kifejezett különbséget tényközlés és értékítélet között. A véleménynyilvánítási szabadság alapvető célja annak a lehetőségnek biztosítása, hogy az egyén mások véleményét formálja, meggyőzzön másokat saját álláspontjáról. A véleménynyilvánítás szabadsága ezért általában mindenféle közlés szabadságát magában foglalja, mégpedig függetlenül a közlés módjától és értékétől, erkölcsi minőségétől és többnyire valóságtartalmától is. Önmagában valamely tény közlése is véleménynek minősülhet, hiszen magának a közlésnek a körülményei is tükrözhetnek véleményt, azaz a véleménynyilvánítás

alkotmányos alapjoga nem korlátozódik csupán az értékítéletekre. A véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál azonban indokolt különbséget tenni értékítélet és tényközlés tekintetében.

Az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, függetlenül attól, hogy az értékes vagy értéktelen, igaz vagy hamis, érzelmen vagy észérveken alapul. A szintén alkotmányos oltalom alatt álló emberi méltóság, becsület, jó hírnév azonban az értékítéletben megnyilvánuló véleménynyilvánítási szabadság külső korlátja lehet, és ezek védelmében a büntetőjogi felelősség érvényesítése sem tekinthető - általánosságban - aránytalannak, így alkotmányellenesnek. ...

A véleménynyilvánítási szabadság nem ilyen feltétlen a tényállítások tekintetében. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanosságának (tudatosan hamis közlés) vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, de az alkotmányos védelem nem vonatkozhat a tények meghamisítására. Ezen túlmenően a szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható, és a valótlan tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen részt vevő személyek esetében.

A véleménynyilvánítás szabadsága ugyanakkor kiterjed a becsületsértésre alkalmas, valóságnak megfelelő tények, információk közlésére is, amely szabadságnak az emberi méltóság, a becsület és a jóhírnév védelme külső korlátja lehet."

A 13/2014. (IV. 18.) AB határozat értelmében:

"[40] ... Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel, a korábbi alkotmánybírósági gyakorlathoz képest hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a véleményszabadság határa mások emberi méltóságából fakadó becsület és jó hírnév védelme. Vagyis a véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső, így a magán-, vagy családi élettel kapcsolatos közlésekkel szemben, amelyek célja a puszta megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata, vagy más jogsérelem okozása ...

[41] Az értékítéletekkel szemben a tényállítások mindig olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető. Így a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valónak bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el. Az ilyen becsületsértésre alkalmas tényállítások a rágalalmazás bűncselekményének törvényi tényállási elemei közé illeszkednek, így büntetendők. Az Alkotmánybíróság e körben jegyzi meg, hogy az értékítéletek és a tényállítások közötti különbségtétel a közügyeket nem érintő vélemények minősítésekor is döntő jelentőségű. E minősítés határozza meg ugyanis az adott véleménnyel szemben megengedhető tolerancia határait. Míg az értékítéletet megjelenítő vélemények nagyobb toleranciát követelnek, addig a tényeket állító, avagy híresztelő kifejezések esetében fokozottabb gondosság követelhető meg. Az értékítéletek és a tényállítások eltérő megítélése tehát korrelál a közügyeket vitató és az egyéb ügyeket érintő szólások tekintetében."

A bírói gyakorlatból:

"A rágalalmazás bűncselekménye hatóság előtt folyó eljárásban az ügyfél által is elkövethető, ha a becsületsorbításra alkalmas tényállításra nem az ügy tárgyával összefüggésben kerül sor. Ebben az esetben a tényállítás valós vagy valótlan volta a jogellenesség kizártsága folytán közömbös, ezért

a valóságbizonyítás elrendelése szükségtelen." (BH2016.105.)

"Tényállítás sérelmezése esetén a rágalmazás megállapításának nem feltétele a használt kifejezések gyalázkodó, sértő jellege, tényállítás esetén ugyanis nem a kifejezés, hanem maga az állított tény alkalmas a becsület csorbítására, mégpedig az előadására használt kifejezésektől csaknem függetlenül, pusztán annak révén, hogy az állított tények a sértett társadalmi megbecsülését bármi módon csökkenthetik." (FBK 1992/7.)

"... a szabad véleménynyilvánítás állampolgári jogának körébe kizárólag a vélemény, tehát értékelés, értékítélet közlése tartozhat, de semmiképpen nem jogosít fel ezen alkotmányos alapjog hamis tartalmú - és sértő - tények közlésére. Tényközlésnek ugyanis a véleménynyilvánítás jogától függetlenül pontosan, valóságtartalmuknak megfelelően tehető csupán, sértő tényállítás tekintetében tehát "eltérő ismeretekre" hivatkozni nem lehet." (FBK 1992/7.)

Mind az I. fokon, mind a II. fokon eljáró bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesi védekezés részeként tett tényállítás - függetlenül annak valóságtartalmától, és függetlenül attól, hogy az ügy érdemére tartozó-e, vagy sem -, abszolút büntethetőséget kizáró ok. Az alperesi minőség abban az esetben is kizárja a büntethetőséget, ha az e minőségben tett tényállítás objektíve alkalmas ugyan a becsület csorbítására, de a gyalázkodó, becsmérő szintet nem éri el.

Álláspontom szerint a felek eljárásbeli magatartására vonatkozó eljárás szabályok határozzák meg azokat a kereteket, amelyekben belül az eljárások a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, jogszabályszerűen folyhatnak (BDT2006.1429.). Az alperesi védekezés határait a Pp. 8.§-a szabja meg, amikor is előírja a rendeltetészerű és jóhiszemű joggyakorlás követelményét, valamint a felek igazmondási kötelezettségét. E követelményekbe ütköző cselekmény semmiképpen sem minősíthető jogszerűnek.

A véleménynyilvánítás szabadsága egyrészt nem véd a tények meghamisításával szemben, másrészt nem terjed ki a becsületcsorbításra alkalmas - akár valós, akár valótlan - tények állítására, ha a tényállításra nem az ügy tárgyával összefüggésben, a tényállítás tisztázása érdekében került sor. Ebben az esetben ugyanis a tényállítás öncélú, semmilyen - jogilag védett - indokkal nem igazolható.

Álláspontom szerint a tényállítás gyalázkodó, becsmérő jellege tényállítások esetében nem értelmezhető, ugyanis alapvetően értékítélet lehet gyalázkodó, illetve becsmérő. Tényállítás esetén nem a kifejezés, hanem az állított tény alkalmas a becsület csorbítására, mégpedig az előadásra használt kifejezésektől csaknem teljesen függetlenül, pusztán annak révén, hogy az állított tények a sértett társadalmi megbecsülését bármi módon csökkenthetik (FBK 1992/7.).

A fentiek alapján a bíróságnak azt kellett volna vizsgálnia, hogy a sérelmezett tények állítására az ügy tárgyával összefüggésben, a tényállítás tisztázása érdekében került-e sor.

Amennyiben a válasz "igen", vizsgálni kell a tények valóságtartalmát. Ugyanis csak a bebizonyított valóság eredményezheti az elkövető büntetőjogi felelősségre vonás alóli mentesülését. Ebben az esetben a valós tények közlésének pozitív célja és méltányolható motívuma (közérdek vagy jogos magánérdek) indokolatlanná teszi a megbüntetését (36/1994. (VI. 24.) AB határozat).

Amennyiben a válasz "nem", a tényállítás valós vagy valótlan volta a jogellenesség kizártsága folytán közömbös, ezért a valóságbizonyítás elrendelése szükségtelen (BH2016.105.). Ebben az esetben büntethetőséget kizáró ok nem áll fenn.

[REDACTED] tudatosan hamis tényállításával azt a hamis látszatot keltette, hogy a feleségem azért perli őt alaptalanul, mivel a kölcsönt áruval nekem fizette vissza, én az árut eladtam, a befolyt

vételárat viszont nem adtam oda a feleségemnek. A feleségemet tehát a kölcsön fennállása tekintetében megtévesztettem és folyamatosan tévedésben tartom. E tényállítások tudatosan hamisak, a társadalmi megbecsülésemet sértik, ezért becsületsértők. Ezekre a tényállításokra, mivel tudatosan hamisak, az alkotmányosan védett véleménynyilvánítás nem terjed ki.

■ további, sérelmezett tényállításai a polgári per eldöntése szempontjából (kölcsönszerződés létrejött-e, a kölcsön visszafizetésre került-e) irrelevánsak, semmilyen jelentőséggel nem bírnak, öncélúak és lealacsonyítóak. Az a - bíróság által képviselt - álláspont, hogy ezek a tényállítások az ügy tárgyával, azzal összefüggésben keletkeztek, és szükségesek a polgári perben, nem helytálló. A kölcsönszerződés létrejötte és a tartozás fennállása tekintetében, így a per eldöntése szempontjából "a felperes férje elleni eljárások", "a családi cirkuszok" kérdése közömbös. A tudatosan hamis tényállítások alátámasztására tett további - becsületsértő - tényállítások mögött hiányzik a jogos magánérdek, mint társadalmilag elfogadott indok, egyben büntethetőséget kizáró ok. Ezekre a tényállításokra, mivel öncélúak és lealacsonyítóak, az alkotmányosan védett véleménynyilvánítás szintén nem terjed ki.

A sérelmezett tényállítások az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltóságot, valamint a VI. cikkében foglalt jó hírnévhez való jogot sértik.

Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 54. § (1) bekezdése alapján illetékmentes.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és az 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II.27.) AB Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel, az **alkotmányjogi panasz indítvány nyilvánosságra hozatalához - a személyes adatok törlése mellett - hozzájárulok.**

Mellékletek:

- ■ P.20.162/2016/6. és P.20.162/2016/19. számon iktatott, a sérelmezett tényállításokat tartalmazó beadványa,

- Balassagyarmati Járásbíróság 4.P.20.162/2016/38. sz. ítélete,

- 0339.V.0772/2013/14. sz. ingóárverési hirdetmény (a műszaki állapot igazolására),

- 0339.V.0772/2013/19. sz. ingóárverési jegyzőkönyv (a tulajdonszerzés időpontjának igazolására),

- Szécsény Város Jegyzőjének 1657-2/2015/5657 sz. határozata (a forgalomba helyezés időpontjának a bizonyítására).

Szécsény, 2017. március 21.

Tisztelettel: ■